

UCHWAŁA Nr SO-5/0954/83/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 13 kwietnia 2023 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Dąbie sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Dąbie za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Zofia Ligocka
Członkowie: Anna Krzymińska
Aleksandra Marszałek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Dąbie sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Dąbie za 2022 rok załączone do zarządzenia Burmistrza Miasta Dąbie Nr OS.0050.19.2023 z dnia 27 marca 2023 roku w sprawie przedłożenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za rok 2022 i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 31 marca 2023 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Skład Orzekający stwierdził co następuje:

I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:

- prognozowane dochody budżetu w wysokości 68.940.433,27 zł, zrealizowano w kwocie 44.675.135,27 zł, co stanowi 64,80% planu, z tego: dochody bieżące – 39.087.199,62 zł, co stanowi 97,91% planu i dochody majątkowe – 5.587.935,65 zł, co stanowi 19,26% planu,
- planowane wydatki budżetu w wysokości 76.127.926,58 zł, zrealizowano w kwocie 45.629.019,95 zł, co stanowi 59,94% planu, z tego: wydatki bieżące – 33.144.089,00 zł, co stanowi 89,98% planu i wydatki majątkowe – 12.484.930,95 zł, co stanowi 31,78% planu.

Budżet roku 2022 zamknął się deficytem dochodów nad wydatkami w kwocie 953.884,68 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 7.187.493,31 zł.

Wynik operacyjny wykonania budżetu 2022 roku, stanowiący różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 5.943.110,62 zł, przy

planowanej nadwyżce operacyjnej w wysokości 3.083.659,96 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ustawy o finansach publicznych.

2. Przychody budżetu wykonano w wysokości 16.055.044,68 zł, w tym: przychody z tytułu kredytów i pożyczek /§ 952/ w wysokości 8.236.951,18 zł, przychody ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy /§ 951/ w wysokości 468.625,00 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych /§ 905/ w wysokości 1.608.059,17 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych /§ 950/ w kwocie 5.741.409,33 zł, natomiast rozchody budżetu zostały wykonane w wysokości 2.814.432,50 zł, w tym: rozchody z tytułu spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów /§ 992/ w kwocie 2.721.532,00 zł i rozchody z tytułu udzielonych pożyczek z budżetu gminy /§ 991/ w kwocie 92.900,50 zł. Dane są zgodne ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 14.869.105,65 zł, co stanowi równowartość 33,28% wykonanych dochodów budżetu.

W sprawozdaniu Burmistrz nie wyjaśnił, dlaczego w 2022 roku zaciągnięto zobowiązania zwrotne z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 8.236.951,18 zł mimo, iż nie wystąpiły w takiej wysokości jak planowano w uchwale budżetowej potrzeby pożyczkowe budżetu Gminy Dąbie, w wyniku czego na koniec 2022 roku na rachunku bankowym pozostały niewykorzystane środki 12.286.727,50 zł (wolne środki o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych), a działanie takie generuje zwiększone koszty obsługi długu. Prawidłowe zarządzanie długiem, w tym ograniczanie poziomu nowych zobowiązań dłużnych do niezbędnego minimum, jest szczególnie ważne w sytuacji wysokiego poziomu wskaźnika WIBOR wpływającego na koszty obsługi długu. Skład Orzekający wskazuje również na zasadę określoną w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych wg której wydatki publiczne winny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny. Zasada ta ma również zastosowanie do wydatków na obsługę długu, które są następstwem decyzji o zaciągnięciu zobowiązań dłużnych.

Nadto Burmistrz nie wyjaśnił z jakiego powodu rozchody budżetu na spłatę kredytów i pożyczek wykonano w wysokości 2.721.532,00 zł, tj. na poziomie 58,2% rocznego planu.

3. W części tabelarycznej sprawozdania dochody i wydatki przedstawiono w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: zadania własne i zlecone, plan, wykonanie i procent realizacji. W części opisowej sprawozdania Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, wskazał źródła dochodów oraz przeznaczenie wydatków. W odniesieniu do dochodów Burmistrz wskazał działania podjęte w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. W sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2022 rok poinformowano również o poziomie skutków wynikających z obniżenia stawek podatkowych, odroczenia podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz zaległości podatkowych. W sprawozdaniu poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 8.101,47 zł oraz o poniesionych wydatkach na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, tj. na utrzymanie i pielęgnację zieleni miejskiej w Dąbiu.

Sprawozdanie zawiera informacje o przyczynach poniesienia wydatków z tytułu kar i odszkodowań w rozdz. 600160 i rozdz. 75095 (str. 14 i 18 części opisowej sprawozdania).

W części opisowej Burmistrz poinformował o wykonaniu wydatków majątkowych w wysokości 12.484.930,95 zł, tj. na poziomie 31,78% rocznego planu, lecz nie wyjaśnił jakie były przyczyny niskiego wykonania tej grupy wydatków, za wyjątkiem wydatków na projekt pn. "Odnawialne źródła energii w gminie Dąbie" gdzie przesunięcie części zadania na 2023 rok uzasadniono trudną dostępnością materiałów do montażu urządzeń fotowoltaicznych.

4. Sprawozdanie uwzględnia zmiany wprowadzone w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (pkt 5 str. 52-54), przy czym w tabeli obrazującej te zmiany popełniono omyłki, bowiem w zestawieniu wykazano, że:

- plan wydatków wprowadzony uchwałą budżetową na 2022 rok podjętą w dniu 25 stycznia 2022 r. przez Rady Miejskiej w Dąbiu (Nr XLII/345/2022) w rozdz. 01043 /Infrastruktura wodociągowa wsi/ wykazano w § 6057 kwotę 1.953.324,00 zł oraz § 6059 kwotę 1.116.492,12 zł, a zgodnie z wymienioną uchwałą wysokość wydatków poniesionych w § 6057 wynosi 2.000.000,00 zł a w § 6059 wynosi 1.143.172,12 oraz
- plan wydatków wprowadzony uchwałą budżetową na 2022 rok podjętą w dniu 25 stycznia 2022 r. przez Rady Miejskiej w Dąbiu (Nr XLII/345/2022) w rozdz. 90005 /Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu/ wykazano w § 6057 kwotę 2.250.000,00 zł oraz § 6059 kwotę 653.809,00 zł, a zgodnie z ww. uchwałą wysokość planowanych wydatków w § 6057 wynosi 3.979.700,00 zł oraz § 6059 wynosi 1.156.570,00 zł.

Skład Orzekający ocenił, iż spełniony został wymóg z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych ze wskazaniem na uchybienia jak wyżej.

Sprawozdanie zawiera także informacje o stopniu zaawansowania realizacji wieloletnich przedsięwzięć poprzez zamieszczenie danych o poniesionych wydatkach w 2022 roku i latach poprzednich na poszczególne przedsięwzięcia. W odniesieniu do przedsięwzięć majątkowych podano jakie rzeczowo wydatki zrealizowano w ramach zaplanowanych przedsięwzięć lub jakie zobowiązania zostały zaciągnięte, a w odniesieniu do przedsięwzięć zaplanowanych w ramach wydatków bieżących poinformowano o poniesionych wydatkach na zaplanowane przedsięwzięcia lub o zrealizowaniu umowy.

W ocenie Składu Orzekającego dane o realizowanych przedsięwzięciach spełniają wymogi wynikające z art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

5. Z danych zamieszczonych w sprawozdaniu wynika, że dochody uzyskane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (§ 0490) wynoszą 1.100.937,27 zł i wraz ze zwrotami kosztów upomnień i odsetkami wyniosły 1.115.357,57 zł (rozdz. 90002), natomiast wydatki na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono w wysokości 1.070.880,74 zł. Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywają w całości wydatki poniesione na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami/), o którym mowa w art. 6r ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.). Nadto należy zauważyć, że zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami wyniosły na koniec 2022 roku 232.638,25 zł, a zobowiązania

niewymagalne wynoszą 67.272,82 zł i obejmują zakup usług pozostałych oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi. Niewykorzystane dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z 2022 roku w wysokości 44.476,83 zł zostały zaplanowane po stronie przychodów budżetu 2023 roku (§ 905) i w całości przeznaczone na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku.

W sprawozdaniu Burmistrz poinformował dochodach uzyskanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i dochodach ubocznych oraz o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania zaległości w opłatach. Wydatki na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi określono w zakresie grup wymienionych w art. 6r ust. 2 – 2c ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

6. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii wykonano w kwocie 93.500,94 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 90.463,75 zł (rozdział 75618 §0480) oraz wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (rozdział 75618 § 0270) w kwocie 40.819,46 zł. Środki te zostały powiększone o niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 131,26 zł. Niewykorzystane dochody w łącznej wysokości 37.913,53 zł zostały zaangażowane w całości w budżecie 2023 roku (Uchwała Nr LV/427/2023 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 17 stycznia 2023 r.).
7. Analiza porównawcza prezentowanych danych w części tabelarycznej sprawozdania z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.
8. W wyniku analizy części opisowej przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że wystąpiły nieliczne omyłki pisarskie i rachunkowe lub dane nie były spójne z częścią tabelaryczną np.:
 - w części opisowej sprawozdania (str. 29) w rozdziale 90005 wykazano wykonanie wydatków poniesionych w § 4300 w wysokości 4.995,46 zł, natomiast zgodnie z danymi wykazanymi w części tabelarycznej oraz w sprawozdaniu Rb-28s wykonanie wydatków jest niższe i wynosi 8.685,46 zł;
 - w części opisowej sprawozdania (s. 43) w rozdziale 80101 oraz 80104 wykazane dane o wykonaniu wydatków majątkowych są zaniżone, gdyż nie uwzględniają wydatków poniesionych w § 6060;
 - w pkt. 7 sprawozdania opisowego w części I (str. 58) w rozdziale 70021 w § 6010 określono planowaną kwotę wydatków w kwocie 3.000.000,00 zł, natomiast zgodnie z danymi wykazanymi w części tabelarycznej oraz w sprawozdaniu Rb-28s wynika, że zaplanowana kwota wynosiła 3.001.000,00 zł;
 - w pkt. 7 sprawozdania opisowego w części I (str. 60) w rozdziale 80101 w § 6060 wykazano wykonanie wydatków w wysokości 11.751,00 zł, natomiast zgodnie z danymi wynikającymi z uchwały budżetowej i wykazanymi w części tabelarycznej oraz w

sprawozdaniu Rb-28s wykonanie wydatków w tej podziale klasyfikacji jest niższe i wynosi 11.750,19 zł;

- w pkt. 10 sprawozdania opisowego (str. 69) wykazano, że dla przedsięwzięcia „Głęboka termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Chełmnie, gm. Dąbie” planowany limit wydatków w 2023 r. wynosi 4.992.349,38 zł, jednakże z załącznika Nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2030 wynika, iż planowany limit na rok 2023 na to zadanie wynosi 4.962.349,38 zł;
- w pkt. 10 sprawozdania opisowego (str. 73) nie wykazano dla przedsięwzięcia „Zakup preferencyjnego węgla” planowanych i wykonanych wydatków za rok 2022, a limit planowanych wydatków na 2022 r. ustalono w wysokości 1.045.000,00 zł,
- w pkt. 11 sprawozdania opisowego (str. 76) wykazano, iż dotację na dofinansowanie zakupu pomp powodziowych w rozdziale 75412 udzielono w § 2820 w wysokości 26.531,10 zł, a z uchwały budżetowej, części tabelarycznej sprawozdania oraz sprawozdania Rb-28S wynika, że dotację na ten cel planowano i udzielono w § 6230.

II. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2022 r. zawierającą dane dotyczące przysługujących Gminie praw własności, dane dotyczące użytkowania wieczystego oraz udziałów w spółce. Informacja zawiera także dane o zmianach w stanie mienia jakie zaszły w trakcie roku, w tym z zakończonych inwestycji. Burmistrz podał również informację o wartości majątku w inwestycjach rozpoczętych oraz przedstawił dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w okresie sprawozdawczym.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Zofia Ligocka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.